

เกาหลีเพื่อนเก่าพัฒนาประเทศอย่างไร

สุดจิต นิมิตกุล

ในรอบหลายปีมานี้คนไทยหันมานิยมสินค้าเกาหลีหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ รวมทั้งเครื่องสำอาง ภาพยนตร์ ประวัติศาสตร์และนักร้อง ประเทศทั้งสองพัฒนาไปไกลๆ กันและเคยแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันตลอดเวลา เช่น เรื่องการขนส่ง การพัฒนาชุมชนและการทหาร เพราะเราเคยส่งทหารไปช่วยรบเมื่อปี 2493 สมัยสงครามเกาหลี คนเกาหลีชอบคนไทย โดยปีหนึ่งๆเข้ามาท่องเที่ยวและเล่นกอล์ฟนับเป็นล้านคน เพราะคนไทยนิสัยดีและของราคาถูก ประเทศเกาหลีมีประชากรราว 50 ล้านคน มีรายได้ต่อหัวสูงมาก เราในฐานะเพื่อนเก่าแก่น่าจะได้ศึกษาถึงความสำเร็จของเกาหลีว่ามีประเด็นใดที่ทำให้ประเทศเจริญและก้าวหน้า ประชาชนมีรายได้สูงและอยู่ดีกินดี

ผู้เขียนรู้จักเกาหลีเมื่อสมัยประเทศไทยส่งทหารไปช่วยรบราวปี 2493 และเมื่อสมัยเรียนอยู่มหาวิทยาลัย ได้เห็นนักศึกษาปริญญาโทเป็นชาวเกาหลีและได้มีโอกาสทักทายกันตามสมควรที่โรงอาหารมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นก็ได้ติดตามข่าวอีกเลย จนปี 2533 ผู้เขียน

ได้เดินทางไปดูงาน กับวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) และได้มีโอกาสเดินทางเข้าออกเกาหลีอีก 5 - 6 ครั้ง โดยไปดูงานเกี่ยวกับการปกครองแรงงาน การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาเมืองและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ทุกครั้งได้สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของเกาหลีอย่างต่อเนื่อง จึงคิดว่าน่าจะได้นำข้อสังเกตเหล่านั้นมาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและการพัฒนาประเทศ

เกาหลีใช้เงินลงทุนสูงในการพัฒนา การวิจัยกล่าวคือ ได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับการวิจัย พัฒนาขึ้น (Research and Developments, R&D) โดยใช้เงินลงทุนถึง 5% ของ GDP สูงเท่ากับประเทศที่เจริญแล้วคือ สหรัฐ ญี่ปุ่น ส่วนไทยเราใช้เงินลงทุน R&D ราว 0.12% เท่านั้น ไม่ถึง 1% ด้วยซ้ำไปหลักการนี้ เป็นหลักการเบื้องต้นในการพัฒนาประเทศ ถ้าเราอยากให้ประเทศเจริญ เราจะต้องลงทุน R&D ให้เข้าไปใกล้กับมาตรฐานสากลดังกล่าว ถามว่าคนไทยรู้ไหม ทุกคนรู้แต่ไม่ใส่ใจและไม่สนใจโดยเฉพาะรัฐบาลทุกชุดที่ขึ้นมาบริหาร ประเทศไม่เคยให้ความสนใจใดๆ ทั้งสิ้น มีนักเขียนบางประเทศเคยเขียนเกี่ยวกับเมืองไทย ว่าเราจน เพราะเราลงทุน R&D ในสัดส่วนที่น้อยเกินไปหรือน้อยหนึ่งถ้าเราอยากจะทำหน้าและเจริญเราต้องลงทุนด้าน R&D หรือจากการ ศึกษาว่ามากกว่านี้

การขยายการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา ว่ามีความสำคัญเพียงไร กล่าวคือ ทุกวันนี้เรา ต้องพึ่งเทคโนโลยีจากต่างประเทศแทบทั้งสิ้น โดยเสียค่าใช้จ่ายปีละเป็นเงินจำนวนมากและ ไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง คือ ยืมจมูกต่างชาติ หายใจตลอดเวลา ถ้าเรามีการวิจัยและพัฒนา เป็นของตนเอง เราก็สามารถจะพัฒนาสินค้า และบริการได้ ความเจริญก้าวหน้าทำให้ ประเทศมั่นคงและมั่งคั่งมาจากความร่วมมือ ทุกฝ่ายและที่สำคัญที่สุดคือ มาจากรากฐานที่ดี คือ การพัฒนาคนและพัฒนาหมู่บ้าน ที่มีชื่อ ว่า แซมมาอึล อุนดอง (Saemaul Undong) เป็น ขบวนการสร้างหมู่บ้านใหม่ โดยการริเริ่มของ

ประธานาธิบดี ปักจุงฮี ในช่วงทศวรรษ 1970 โดยมีหลักยึด 3 ประการ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร (Diligence) การพึ่งพาตนเอง (Self-help) และความร่วมมือ (Cooperation) โครงการสำคัญของแผนงานนี้ได้แก่ การให้การ ศึกษาแก่ผู้นำ โดยเลือกผู้นำจากแต่ละหมู่บ้าน เป็นหญิงและชายอย่างละ 1 คน เข้ารับการฝึกอบรม ความสำเร็จของ แซมมาอึล อุนดอง เกิดจาก ปัจจัย 2 ประการ คือ ประการแรกเป็นเพราะ นโยบายของรัฐบาลที่ใช้ระบบการแข่งขัน ซึ่งเป็นเหตุให้มีการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ในชนบททั้งหมดและภาวะความเป็นผู้นำของ ทางรัฐบาลที่สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้คน และการสนับสนุนด้านทุนเป็นตัวกระตุ้นอย่างดี สำหรับชาวบ้าน ประการที่สอง การอุทิศตนของ ผู้นำ แซมมาอึล อุนดอง และการเข้ามามีส่วนร่วม ของชาวบ้านทั้งหมด โดยทำให้ประชาชนรู้สึก ประหลาดใจ เกิดความสนใจ และเข้าร่วม กิจกรรมด้วยผลงานและความสำเร็จ ที่สามารถ สัมผัสได้และเชื่อมั่นตนเอง

โครงการล้างแม่น้ำฮาน (Han River) นับเป็นโครงการฟื้นฟูแม่น้ำที่เด่นที่สุดในโลก แม่น้ำฮานมี ความยาวทั้งสิ้น 514 กิโลเมตร ไหลผ่านเมืองหลวง กรุงโซล ก่อนที่จะมีการฟื้นฟู แม่น้ำฮาน แม่น้ำแห่งนี้เต็มไปด้วยการบุกรุก ของชาวบ้าน โดยสร้างบ้านเรือนบุกรุกแม่น้ำ มีโรงงานเต็มไปหมด รวมทั้งเป็นที่ทิ้งขยะของ ประชาชนโดยทั่วไป โครงการล้างแม่น้ำฮาน ดำเนินการในสมัยประธานาธิบดี ปักจุงฮี ซึ่งเป็นผลงานชิ้นโบว์แดง การฟื้นฟูและพัฒนา แหล่งน้ำแห่งนี้ดำเนินการในพื้นที่กรุงโซล

ซึ่งเป็นเมืองหลวง โครงการริบล้างบ้านเรือน และโรงงาน ซึ่งสร้างบุกรุกลำแม่น้ำ แผนงาน โดยสร้าง คอนโดขึ้นจำนวนหนึ่งเพื่อรองรับการอพยพย้ายบ้านเรือน การริบล้างแม่น้ำสาหน หลังจากริบล้างแม่น้ำเสร็จแล้วได้ใช้พื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ เล่นกีฬา ซี่จักรยานและทางเดินริมน้ำ ตลอดจนล่องเรือในโอกาสต่างๆ นอกจากนี้ยังทำการก่อสร้างสถานที่สำคัญๆ และสวยงามอีกหลายแห่ง เพื่อความสวยงาม ตลอดจนพัฒนาทั้งอุโมงค์ข้ามแม่น้ำและสะพานอีกหลายแห่ง พื้นที่บริเวณริบล้างน้ำ ได้กลายเป็นพื้นที่อันสวยงาม เป็นพื้นที่ริมน้ำที่สวยงาม (Waterfront) เป็นแหล่งท่องเที่ยว และที่พักผ่อนหย่อนใจอันสำคัญ ตัวอย่างโครงการล้างแม่น้ำสาหนแห่งนี้ นอกจากจะเป็นการฟื้นฟูแหล่งน้ำ ที่สำคัญแล้วยังเป็นนวัตกรรมที่เด่นของเกาหลีอีกด้วย โดยต่อมาเมื่อปี 2531 ได้มีการแข่งเรือใบในแม่น้ำแห่งนี้ ในกีฬาโอลิมปิก ความสำเร็จโครงการล้างแม่น้ำแห่งนี้สำเร็จลงได้ เพราะบทบาทผู้นำโดยเฉพาะทั้งประธานาธิบดี ปักจุงฮี เอง และความร่วมมือของชาวบ้านอย่างกว้างขวาง ผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลกโดยประเทศต่างๆ ส่งคนไปดูงานโครงการล้างแม่น้ำสาหน รวมทั้งประเทศไทยด้วย ผู้เขียนได้เคยไปดูงานโครงการนี้มาตั้งแต่ปี 2533 และเดินทางไปเกาหลีอีก 5 - 6 ครั้ง และได้สัมผัสกับพื้นที่ดังกล่าว ทั้งโดยตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะเดินทางเข้ากรุงโซลก็จะได้สัมผัสกับโครงการนี้ โครงการนี้เป็นแม่แบบของโครงการล้างแม่น้ำในประเทศไทยในหลายพื้นที่

โดยเฉพาะการล้างแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำอื่นๆ ทั่วประเทศ เพราะแม่น้ำของเราถูกบุกรุกแล้วทั้งสิ้น อย่างบ้านควรมีการริเริ่มตั้งแต่บัดนี้ โดยค่อยๆ ออกแผนงานระยะยาวว่า ในอนาคตประชาชนจำเป็นต้องอพยพออกไปจากพื้นที่ของริมน้ำทั้งหมด โดยเริ่มขยับไปแต่ละพื้นที่อาจจะทำไม่ได้พร้อมกัน แต่ต้องมีแผนระยะยาวและถ้าไม่มีแผนก็ไม่อาจเริ่มต้นได้ ผู้เขียนเคยเสนอมาตั้งแต่ปี 2533 แล้วว่า ปีที่ 21 ค่อยเริ่มอพยพ โดยรัฐบาลมีนโยบายที่แน่นอนในระยะยาวและเริ่มอพยพจริงในปีที่ 21 ซึ่งชาวบ้านเริ่มมีความพร้อมโดยทางรัฐบาลมีแผนในการจัดพื้นที่รองรับและอาจเป็นไปในทำนองเตรียมการเรื่องโครงสร้างพื้นฐานไว้รองรับให้พร้อมจึงจะมีโอกาสเกิดได้จริง ผู้เขียนยังใคร่เสนอแนะให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นดูแลเป็นการเฉพาะ อาจเป็นสำนักงานหรือกรม ในการฟื้นฟูหรือพัฒนาแม่น้ำลำคลองทั่วประเทศ โดยเริ่มจากแม่น้ำใหญ่ๆ และที่สำคัญๆ ก่อนเพื่อป้องกันน้ำท่วมและพัฒนาพื้นที่เพื่อความสวยงามทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ

เกาหลีกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) นับเป็นประเทศต้นๆ ที่ได้ส่งเสริม เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสร้างภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ส่งขายไปยังต่างประเทศอย่างกว้างขวางและเป็นแบบอย่าง กับประเทศต่างๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของตนเองไปในทิศทางเดียวกับเกาหลีและยังมีอีกหลายตัวอย่างที่เกาหลีได้พัฒนาไปในทิศทางนี้ เช่น การเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ โสมเกาหลี โดยได้เชิญทั้งนักวิชาการภายในประเทศและต่างประเทศ เข้ามามีส่วนร่วมและออกความเห็น ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าและมีน้ำหนักเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าดังกล่าว อีกตัวอย่างหนึ่ง ซึ่งพยายามที่จะนำเสนอแก่ประชากรโลก คือ การจัดทำ

กิมจิซึ่งเป็นอาหารประจำชาติซึ่งไม่มีประเด็นสำคัญใดเลยก็ยังคงที่จะจัดหาแนวทางส่งเสริมให้มีการพัฒนาในเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาในทุกวิถีทาง

ประการสุดท้าย เรื่องมรดกโลก เกาหลีได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะมรดกโลกทั้งทางประวัติศาสตร์ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ปรากฏมีหลักฐานเก่าใดๆ เลย มีเพียงประวัติและปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างๆ แต่เกาหลีได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยสร้าง

ขึ้นใหม่ ดีกว่าเก่าด้วยซ้ำ ใช้งบมากกว่าเก่า ทำให้คนรุ่นหลังชื่นชมและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ประกอบกับความ ภูมิใจในประวัติศาสตร์ของตนอีกด้วย

ของดีหรือสิ่งที่ควรได้รับการยกย่องว่าเป็นเรื่องที่น่าศึกษาและเป็นการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสมและควรเรียนรู้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศของเรา ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนเรื่องการวิจัยและการพัฒนา การพัฒนาชุมชนในชนบท ซึ่งเรียกว่า แซมอิล อุนดง หรือโครงการล้าง แม่น้ำฮานและการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นต้น เป็นเรื่องที่น่าศึกษาและใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาประเทศไทยบ้าง

